

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

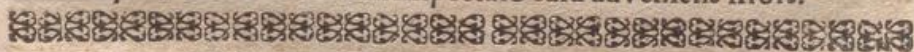
Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 9. lib. Exodi, in quo describitur Plaga
ulcerum, & grandinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

acceptabile &c. & S. Greg. Homil. 12. in Evangel. *Hunc diem de quo loquimur ad inducias conversionis accipimus, ne tunc quæramus ad bene agendum vivere, cum jam compellimur de corpore exire.* Quid: si hodiè amicus mortis vicinus vos accerferet, scripturus vos ex asse hæredes: nunquid juberetis, in crastinum, aut ultra differri hoc negotium; dum interim grave subesset periculum mortis? nunquid ad pingue Beneficium, aut divites nuptias, ad officium honorificum vocati reponeretis: jam futuras aliò tempore occasiones, talia obtinendi? nunquid audientes, visitaturum vos magnum Principem hodie, aut domus vestras desereretis, aut alium commodiorem diem pro hac visitatione ei præscriberetis? hæc omnia & singula, quin imò alia plura longè minoris æstimationis negotia crastinum non patiuntur, & crastinum patiatur illud negotium, ex quo pendet æterna animæ salus? sed demus: Vos certos esse de crastino, imò de aliquot adhuc annis supervivendis, nunquid etiam certi eritis, de ritè peragenda pœnitentia? qui semel incidit in Judæos creditores, proximus est stipi: quia quò diutius non solverit, eò solvet difficilius; siquidem usuras usurarum quoque solvere, & tandem bonis suis cedere cogetur. Ita quò quis diutius peccatis immerfus hæret, debitum accumulatur, eò indigniorem se reddens Dei veniã. Dæmon velut arancã captam muscam multotiès gyrandò filis suis implicat, & augetur malus peccandi habitus instar clavi, qui quò plures ictus acceperit, eò profundius infigitur parieti. Absit ergo ô Christiane Lector! ut crastinum pœnitentiæ tuæ præfigas diem, continget enim haud dubiè procrastinantibus, quod contigit Pharaoni, qui pœna *ranarum* ad pœnitentiam nondum permotus, *muscã gravissimã* obrutus est, quæ totam Regionem ejus consumpsit, musca hæc erit inexpectatò casu adveniens mors.

FASCICULUS XV.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 9. lib. Exodi, in quo describitur Plaga ulcerum, & grandinis.

Considera:

Alteram pœnam Talionis Pharaoni immissam: is siquidem, qui jusserat filios Israël sudare in coquendis late-

N. 88.

P

late-

lateribus, non dispari pœnâ punitus est per Moysen; qui Deo imperante tulit cinerem de camino, & sparsit in cœlum. Quò factum, horrendis ulceribus homines & jumenta adustos esse; ô quàm sedulo igitur custodiendi sunt sensus humani tam in-quàm externi, ne dum fiunt instrumenta offensionis, fiant quoque instrumenta ultionis divinæ; quis enim Samsoni eruit oculos, nisi lascivus Dalilæ aspectus? quis Absolonem è quercu pendere fecit, nisi crines nimis delicatè nutriti? ut alia exempla, superius jam adducta, taceam. Si quis Pharaoni dixisset de Moysè, quadraginta annorum spatium in Aula tam studiose educato: en Pharaò, hic ipse, quem tam tenerè & inordinatè diligis, te decem gravissimis brevè affliget pœnis, quin imò te devorandum absorbendumque dabit maris rubri aquis. Quid tunc egisset Pharaò? quos non lapides movisset, ut vel necatò, vel saltem ad Grammitas & Indos usque ejetò Moysè, securam redderet Aulam? tu Christiane per indubitata fidem probe nescis: non unum tantummodò in corpore tuo reperiri membrum, à quo gravissima animæ tuæ damna, quin imò æternam ruinam timere debeas: quid ages igitur, ut eam à tantis salves malis, & tam rigidam Talionis pœnam evadas? siccine non illicò paternis Christi monitis obtemperabis, cultro mortificationis abscindendò manum vel pedem, qui te scandalizaverit? siccine non vexabis vexantem, ut te ultrà vexare desinat? siccine non occides corpus, quod animæ mortem minitatur? dic ergo cum Bernardo apud Rodriguez part. 2. tract. 1. c. 4. *Exurgat Deus, cadat armatus iste, cadat, & conteratur inimicus homo, contemptor Dei, amator sui amicus mundi, servus Diaboli - - - reus est mortis: crucifigatur, crucifigatur. Nunc oculi, quos hactenus in obscœna conjecis Objecta, calidis pœnitentiæ lacrymâs ubertim fluant. Nunc manus ad impudicos tactus protensæ, flagellis armatæ in corpus sæviant. Nunc pedes, qui ad tabernas ad prostibula me deduxere, ad audendas conciones, ad obeundas supplicationes, ad frequentanda divina officia me deferant. Nunc guttur, quod ebrietati toties indulsit, pane & frigidâ compescatur aquâ, verbò. Sicut exhibuistis membra vestra servire immunditiæ & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servire Justitiæ ad sanctificationem. Rom. 6. Ita pœnitens ille Rex pœnam Talionis evasurus, lacrymâs cœpit rigare lectulum suum; ut eo ipso in loco sese affligeret, in quo antea suæ carni blandiendò peccaverat. Ita famosa illa peccatrix Magdalena pœnitens effecta, crines, quibus*

tot juvenum corda impurò amore implicaverat, nonnisi tergendis Dominis pedibus applicuit. Ita impudens illud scortum Pelagia, quidquid meretriciò quæstu præciosum consecuta fuerat, in forum palàm congestum incendit rogò, ut per ipsa vanitatis impudicitiaëque suæ ornamenta, Deo faceret holocausta pœnitentiæ. Tu ergo talium exemplorum ductu pœnam Talionis, peccatis tuis debitam, ut advertas, dic cum Davide: *Lacrymâs meâs stratum meum rigabo.* Psal. 6. Dic verbò & factò cum Gentium Doctore 2. Corinth. 4. *Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes, ut & vita Jesu manifestetur in corporibus nostris.*

Considera 2. Et mirare: quòd Vindex Deus Aegyptiis grandinem N. 89. igni commistam immiserit: unde enim tam propinqua conjunctio calidi & frigidi? sed dubium hoc ingeniosè solvit Stephanus Cantuar. Asserens: id moris esse Deo, ut in hac vita peccatores puniens, signum aliquod amoris, qui per ignem denotatur, admisceat terrori: confirmat hoc S. August. Tract. 12. in Joan. dicens: *Qui flagellat te ad emendationem, non ad damnationem facit. Ferto patrem erudientem, ne sentias Judicem punientem.* Quando aliquis lethargò decumbit, tunc prima medicorum cura in eo est, ut domesticos adhortentur: ægrum semper excitare studeant, fiat illud opportunè vel importunè, verbis vel verberibus perinde sit; dummodò non altum indormiat. Videt Deus peccatores profundo vitiorum somno demersos, nec evigilatos ad vitam animæ suæ, nî concutiantur & tuadantur: quare tribulationibus utitur, quibus vexati evigilent ad veram pœnitentiam, & inde ad animæ salutem. Ciceronem à sicariis ad necem quæsitum, dum in villa Cajetana nescius periculi somnum caperet largiorem, excitârunt corvi, abstrahendò à capite stragulum, ac laciniam togæ eò usque morsu tenendò, donec servus id observans, Dominum præsentissimi periculi admoneret. Val. max. l. 1. c. 4. alterum Ciceronem, sepultum somnò agit peccator, qui planè non unò, sed mille sicariis infernalibus circumdatur, salutem ejus insidiantibus. Sed ô providam & gratiosam Dei manum! en illa dormienti immittit corvos variarum tribulationum, qui morsibus eum impetant, donec ad veram pœnitentiam excitatus æternæ se subducatur neci. Quàm altum nunc dormiret inter tartareas flammâs filius ille prodigus: nisi Dèus ei misisset corvum, famem videlicet gravissimam, quâ excitatus exclamavit: *Surgam, & ibo ad Patrem.* Quàm profundè immer-

immersus æternis flammis jaceret nunc Saulus, nisi corvum accepisset à Christo, qui ipsum ex mulo præcipitem actum excæcavit, sed inde excitatum clamare fecit: *Domine! quid me vis facere?* tales corvos à gratiosa parentis superni manu se accepisse etiam fatetur Propheta regius, dum cantat: *Bonum mihi, quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas.* Dicam ergo cum Salviano lib. 4. de Provid. Dei. *Quid miraris, si cadimur? quid miraris, si castigamur? si in jus hostium tradimur? si inferiores omnibus sumus? sive miseria, sive infirmitates, sive everfiones, sive captivitates, sive improba servitutes testimonia sunt mali servi, boni Dei. Quomodo mali servi? quia patior scilicet & ex parte mereor. Quomodo boni Dei? quia ostendit, quod meremur: clementissimam enim & benignissimam castigatione mavult nos corrigere, quam perire.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 10. lib. Exodi, in quo describuntur plaga locustarum & tenebrarum. Pharonis induratio nolentis Israëlitas cum ovibus & armentis dimittere.

N. 90. Considera 1. **I**nter omnes plagas licet atrocissimas, nullam tamen à S. Scriptura horribilem vocari, exceptis solum tenebris, quas præsens memorat caput, totam Ægyptum affecisse. *Facte sunt tenebrae horribiles in universa terra. v. 22.* Si liceat Christiane Lector; ex istis tenebris lucem moralis Doctrinæ trahere, dicam: nullam plagam tam terribilem immitti à Deo posse animæ peccatrici, quam quæ est tenebrarum spiritualium & cœcitatibus illius, quæ cor afficit. Videtur clarissimis Verbis hanc approbare sententiam Africæ Sol lucidissimus, dum Tract. 25. in Joan. scribit: *Tenebrae metuenda sunt morum, non oculorum, & si oculorum non exteriorum, sed interiorum, unde discernitur non album & nigrum, sed justum & injustum. q. d. Hæ sunt horrendæ illæ tenebræ, quibus datis, adeo obscuratur humanæ mentis judicium, ut nec falsum à vero, nec terrenum ab æterno, nec utile à damno, nec impium à pio discernatur. Quibus datis datur ipsissima nox, in qua devius viator nescit, quò vadat, ruens ab uno in aliud præcipitium, & tandem in extremam abyssum. In has tenebras vix non devenerat, à nimio calore concupiscentiæ excæcatus, cæteroquin illuminatissimus David: quò factum, ut non viderit Deum suum, quem*
alias